

Paulien Weikamp

Vliegen

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2022

Voor José

www.querido.nl

Copyright © 2022 Paulien Weikamp
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij, Amsterdam.

Omslag Moker Ontwerp
Vormgeving binnenwerk Perfect Service

ISBN 978 90 451 2722 4 / NUR 284

I

Ons bankje was leeg op twee blikjes Red Bull na. Ik ging zitten en keek naar de broertjes Öksül die iets verderop onder onze galerij stonden. Ze hadden allebei een familiezak chips in hun handen en keken naar Poes zonder Pootjes, de knuffel van mijn broer die mijn moeder op de reling had gelegd om te drogen. Ilyas had er flink overheen gekotst.

‘Kan jij hem kapotschieten?’ De jongste broer lachte zijn tanden bloot en wees naar Poes zonder Pootjes. Stukjes natte chips vlogen alle kanten op.

‘Easy.’ Uit zijn achterzak haalde de oudste een zelfgemaakte katapult. ‘Hier.’ Hij gaf zijn zak chips aan zijn broertje en raapte een steentje van de grond. Hij legde het steentje in het elastiek en trok het naar achteren terwijl hij naar de knuffel keek. Zijn broertje propte een vuistvol chips naar binnen.

Geen van tweeën had in de gaten dat ik vlak achter hen was gaan staan.

De oudste kneep één oog dicht en trok het elastiek nog een paar centimeter naar achteren, zijn elleboog

raakte bijna mijn borst. Hij spande de katapult nog iets meer aan.

Op dat moment trok ik het ding uit zijn handen. 'Los!'

De broertjes keken me aan alsof ik hun huis in de fik had gezet.

'Geef terug, Umut!' De oudste probeerde de katapult terug te pakken, maar ik hield hem hoog in de lucht.

'Je krijgt hem terug als ik jouw chips krijg.'

'Laat maar zitten.' Hij griste de zak uit de handen van zijn broertje en sjokte naar de B-flat. Een fiets die tegen een lantaarnpaal stond geleund, trok ie omver en zijn broertje schopte er onhandig tegenaan.

Ik ging weer naast de Red Bull-blikjes zitten omdat ik wist dat mijn vrienden er over een paar minuten zouden zijn. We maakten nooit echt een afspraak, we voelden dat het tijd was. We waren allemaal hier in deze flats geboren en als de wind verkeerd stond sloeg de rotte vislucht van de visfabriek iets verderop ons allemaal in het gezicht.

Daar kwam Jeffrey al. Hij ging naast me zitten en ik haalde een verfrommeld pakje sigaretten uit mijn broekzak. 'Hier.'

De sigaret rookten we in stilte. Zo wilde Jeffrey dat. Toen de sigaret bijna op was kwamen de anderen.

Maarten ging naast me zitten en nam Keighley op schoot. Ieb en Ahmed bleven staan. We rookten allemaal nog een stille sigaret.

We zaten wel een uur op het bankje. We praatten over niks. Er kwam geluid uit onze monden, we verplaatsten lucht, en soms onze lichamen. We schudden als er wat te lachen viel en we waren stil als we rookten.

Uit de C-flat kwam een groepje vrouwen naar buiten, hun lange jassen en hoofddoeken fladderden in de wind die nooit stopte met waaien tussen de gebouwen. Ze gingen theedrinken bij een buurvrouw in onze flat, dat deden ze iedere zaterdagavond. Ahmeds moeder was er ook bij. Ze zwaaide. Niemand van ons zwaaide terug.

De flarden van Turkse gesprekken over Marokkaanse buurvrouwen en de nieuwe kapper op de hoek verdwenen met de vrouwen mee de flat in. Toen de laatste de deur achter zich dichtdeed wreef Ahmed over zijn haar en zei: 'Een neef van me heeft vorige week op het terrein van de visfabriek geracet. Met de auto. Van zijn vader.'

'Welke neef?' gilde Ieb. Ieb was óók een neef van Ahmed.

'Halil.'

'Halil, die klootzak is pas vijftien! Ik zweer het je.'

Ik wist wie hun neef was. Hij woonde in B en gedroeg zich alsof hij de baas was. Soms ging hij zelfs zomaar op ons bankje zitten. Jeffrey had hem al eens in elkaar geslagen, maar dat had niet geholpen. Een paar dagen geleden was hij met zijn hele familie naar Turkije vertrokken, anders hadden we hem zeker weten vanavond ook weer op zijn bek moeten slaan.

‘Als die eikel het kan, dan kunnen wij het beter.’ Jeffrey draaide zijn pet achterstevoren. ‘Wie heeft er een auto?’

‘Mijn vader heeft geen auto meer.’ Maarten kuste Keighley in haar nek. Maartens vader mocht niet meer werken in de fabriek nadat ze een hele partij vissticks moesten weggooien omdat hij in een dronken bui over de lopende band had gepist.

‘Mijn vader ontploft als ik alleen al naar zijn auto kijk.’ Keighley draaide met haar ogen.

Jeffrey ging staan. ‘Um, het wordt jullie wagen.’

‘Wat?’ Ik ging ook staan. Mijn vaders auto, daar moesten ze van afblijven. ‘Waarom nemen we niet die van jouw vader?’

‘Jullie hebben een grote bak, daar passen we allemaal in. Ga de sleutel maar halen.’ Hij wees naar Poes zonder Pootjes.

Ik bleef staan met mijn handen voor mijn borst. ‘Kom op, ik kan toch niet ónze auto pakken?’ Ik keek van Ieb naar Ahmed, naar Keighley en Maarten. Het leek of Jeffrey net een peuk had aangestoken, zo stil waren ze. ‘Jongens?’

Er gebeurde niks.

De stilte duwde me een stap achteruit richting onze flat.

Jeffrey grijnsde en legde zijn hand op mijn schouder. 'Ik wist wel dat ik op je kon rekenen.'

In ons huis rook het naar pannenkoeken vermengd met de weeïg zoete geur van het braaksel van Ilyas. Ömer zat tv te kijken. Mijn vaders stoel was leeg, hij had de avondshift in de visfabriek. Mijn moeder was in onze slaapkamer bij mijn spugende broer.

In de gang stond een kastje met in de bovenste la de sleutels van de auto. Even schoot door mijn hoofd dat ik ook gewoon naast Ömer kon gaan zitten. Ömer die nooit in de problemen kwam, Ömer die in mei was geslaagd voor het vwo, Ömer die de hele grote vakantie een cursus natuurkunde ging doen, Ömer die in september geneeskunde ging studeren. Ik trok de la open en greep de sleutelbos alsof het een muis was die kon ontsnappen. Ik ging zo snel als ik kon weer naar beneden, voordat ik echt zo gek zou zijn om naast Ömer te gaan zitten.

Met een bonkend hart van het rennen en misschien ook wel van iets anders gaf ik de sleutel aan Jeffrey.

'Waar staat die ouwe roestbak?' Jeffrey draaide zijn pet weer naar voren.

Met zijn allen liepen we naar de lichtbeige Ford van

mijn vader. In de achterbak had hij een stoel voor Ilyas gemaakt. Dan had mijn broer alle ruimte om met zijn goede been te schoppen als hij een poes zag, of een trein, of een brug.

Jeffrey opende de passagiersdeur en ging meteen zitten.

Maarten rukte de achterdeur op en schoof met Keighley en Ieb op de achterbank.

Alleen Ahmed en ik bleven over. Ik keek hem aan en hij keek terug.

‘Het is jullie auto, bro. Ik ga echt niet rijden.’

‘Tuurlijk ga jij wel rijden. Het was jouw idee, weet je nog?’ Groot maken, niet laten zien dat je bang bent, je tegenstander afbluffen. Ik deed het allemaal, maar het werkte niet.

‘Um, jij rijdt.’ Jeffrey wees naar de bestuurdersstoel.

Met snelle passen liep Ahmed naar de achterbak, gooide de klep open en liet zich in Ilyas’ stoel vallen. Ik keek naar Jeffrey. Traag ging ik zitten op de plek die hij aanwees.

Voordat alles anders werd, nam papa Ilyas en mij op zaterdag wel eens mee naar een weggetje parallel aan de dijk, ver weg van de stad. Een zanderige weg waar nooit iemand kwam. Eerst mocht Ilyas op schoot. Papa draaide aan de sleutel, de motor sloeg aan, we rolden langzaam de weg op en dan zei papa in het Turks: ‘Twee.’ Met een woeste ruk trok Ilyas de pook in de twee terwijl papa de koppeling indrukte. De auto schokte en

stond stil. Mijn vader lachte zijn bulderende lach die de hele auto vulde. Dan was het mijn beurt om de auto te laten schokken en mijn vader te laten bulderen. We gingen net zolang door totdat we hem allebei in de vijf én in de achteruit konden zetten. Mijn vader applausseerde luid en trakteerde ons na afloop op ijs.

Ik legde allebei mijn handen op het stuur en sloot mijn ogen. Heel even zat ik weer op mijn vaders schoot, voelde zijn warme benen onder de mijne en zijn adem in mijn nek als hij zei dat het goed ging. Terwijl ik de koppeling indrukte, drukte ik uit alle macht al deze gedachten mijn hoofd uit. Nog één keer denken aan mijn vader en ik zou niets anders kunnen dan de sleutel uit het contact trekken, sorry zeggen en uitstappen. Ik schakelde naar de één en draaide de sleutel om. Met een wild brullend geluid sloeg de motor aan. Van schrik vloog mijn voet van de koppeling, waardoor het compleet stil werd in de auto.

Keighley giechelde.

Ik wreef over mijn hoofd. Soms deed mijn vaders auto het niet. Dat gebeurde minstens één keer per jaar, misschien was het nu wel die ene keer? Mijn spieren ontspanden zich en ik legde mijn hand op de portierklink. Volgende keer beter.

Met een tergend trage beweging draaide Jeffrey zijn hoofd naar mij.

Er veranderde iets in de auto. Alsof op dat moment de hitte van de dag in één zucht was verdwenen en de

kilte van de nacht tussen ons in was gekropen. Jeffrey knikte naar mijn benen. Ik drukte de koppeling in en hij draaide de sleutel om. De auto sloeg opnieuw aan. Jeffrey wees naar de weg naar de fabriek. 'En nu gas-sen.'

Ik haalde de handrem eraf, zette de versnellingspook opnieuw in de één en duwde op het gaspedaal.

Langzaam reed de auto een stukje naar voren.

Achterin begonnen ze te joelen.

'Max Verstappen!' Ieb wipte op en neer.

Ik koppelde opnieuw en zette hem met één vloeiende beweging in de twee. We gingen iets harder en ik reed de auto het plein af, richting de visfabriek.

Het enige wat de fabriek scheidde van onze flats was een lange rechte weg door de polder met aan weerskanten bomen en een sloot. De weg werd alleen gebruikt door de werknemers van de fabriek en grote blauwe vrachtwagens waarop in gele letters stond geschreven: DE VISSTICKS VAN VAN OORD, ONGEHOORD LEKKER.

Ik draaide de auto de weg op. Het ging honderd keer makkelijker dan ik had gedacht.

'Goed zo, Um.' Jeffrey ging onderuitgezakt zitten.

Ik zette hem in zijn drie en gaf gas.

Alles was precies hetzelfde als wanneer mijn vader reed. Dezelfde ratel achterin bij Ilyas' stoel, dezelfde

trillende ruitenwisser, dezelfde tik van de dennenboom-geurverfrisser tegen de hanger met de pasfoto van mijn moeder. Ze keek me lachend aan, haar lange blonde haren los over haar schouders.

Op de snelheidsmeter zag ik dat ik maar vijftig reed, ik zou nog veel harder kunnen. Met gemak. Ik ging achteroverzitten en legde mijn linkerhand boven op het stuur en mijn andere hand op mijn been. Waarom had ik dit nooit eerder gedaan?

Ieb tikte me op mijn rug. 'Hoe the fuck kan jij zo goed rijden?'

Ik haalde mijn schouders op.

'Hij rijdt al jaren stiekem zonder ons.' Maarten mep-te op mijn hoofd.

Ahmed joelde vanuit de achterbak en ik joelde vanbinnen.

'Muziekje?' Ik keek naar Jeffrey.

'Telefoon?' Jeffrey trok aan zijn pet en stak zijn hand uit.

Ik gaf hem mijn telefoon.

Jeffrey scrolde totdat hij vond wat hij zocht, drukte op play en liet mijn telefoon tegen de voorruit aan glijden.

We zongen allemaal keihard mee.

Keighley draaide haar raam naar beneden en stak haar hoofd naar buiten. Ik hoorde het zachte getik van haar wapperende haar tegen het raamkozijn terwijl ze gilte: 'Freedom!'

Het was als in een film. De donkerblauwe hemel, de maan die tevoorschijn kwam, de eerste sterren, de bomen die als een stroboscoop voorbij flakkerden, het schijnsel van de lantaarnpalen in de sloot. Ik kneep in het stuur en voelde me groter dan mijzelf. Alsof mijn huid niet de grens van mijn lijf was maar alles om mij heen, de hele wereld, ook bij mij hoorde. Er was geen begin en ook geen einde.

We passeerden het hek dat altijd openstond, een rood-omrand wit bord glimlachte het getal 30 naar ons en we reden het fabrieksterrein op. Hier konden we pas echt goed racen, hier waren geen bomen en diepe sloten.

Het kantoor van Van Oord was het eerste gebouw op het terrein, een paar kleine groene lampjes knipperden in het donker. Daarachter stonden de felverlichte fabriekshallen.

Ik liet het gas een beetje los, legde beide handen op het stuur en maakte me klaar voor de bocht om het gebouw.

'Gassen Um,' riep Ahmed vanaf Ilyas' stoel.

Ik draaide me om en stak mijn duim in de lucht.

'UMUUUUUUUT!!!' Keighley gilte alsof haar vel eraf werd getrokken.

Net om de bocht stond een grote Van Oord-vrachtauto geparkeerd en er was niets meer wat ik kon doen om die te ontwijken.